

Subject : Library Management

Day : Monday

Date : 04/04/2016

S.D.E.

Time : 11.00 AM TO 02.00 PM

Max Marks : 100 Total Pages : 2

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Attempt any **TWO** of the following: (20)

- a) State Rangnathan's view on Library management.
- b) Explain Taylor's Principles of management.
- c) State the importance of TQM in a library.
- d) Describe the importance of planning in Library management.

Q.2 Attempt any **TWO** of the following: (20)

- a) Explain the need of book selection tools.
- b) Write detailed note on Accession Register.
- c) Discuss the nature and role of acquisition section in library.
- d) Describe in detail the Browne's charging system.

Q.3 Attempt any **TWO** of the following: (20)

- a) Explain the importance of stock verification.
- b) State the functions of a periodical section.
- c) State the duties of Library staff in a University Library.
- d) Write a detailed note on Library budget.

Q.4 Attempt any **TWO** of the following: (20)

- a) Explain the functions of Library Committee.
- b) Write a detailed note on Annual Report of a library.
- c) State the need for statistics in management of libraries.
- d) Discuss the need of library rules.

Q.5 Write short notes on any **FOUR** of the following: (20)

- a) Library Building
- b) Library co-ordination
- c) Organization of School Library
- d) Process slip
- e) Periodicals Binding
- f) Selections process of a college Librarian

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (२०)

- अ) रंगनाथन यांचा ग्रंथालय व्यवस्थापनाबाबतचा दृष्टिकोन सांगा.
ब) टेलर प्रणीत व्यवस्थापनाची तत्त्वे स्पष्ट करा.
क) ग्रंथालयातील संपूर्ण गुणवत्ता व्यवस्थानाचे महत्त्व सांगा.
ड) ग्रंथालय व्यवस्थापनातील नियोजनाचे महत्त्व वर्णन करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (२०)

- अ) ग्रंथ निवडीच्या साधनांची गरज स्पष्ट करा.
ब) 'दाखल नोंदवही' यावर सविस्तर टीप लिहा.
क) ग्रंथ उपार्जन विभागाचे स्वरूप व भूमिकेची चर्चा करा.
ड) ब्राऊनच्या देवघेव पध्दतीचे सविस्तर वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (२०)

- अ) ग्रंथसंग्रह परिगणनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
ब) नियतकालीक विभागाची कार्ये सांगा.
क) विद्यापीठ ग्रंथालयातील ग्रंथालय सेवकांची कर्तव्ये सांगा.
ड) ग्रंथालय अंदाजपत्रकावर सविस्तर टीप लिहा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (२०)

- अ) ग्रंथालय समितीची कार्ये स्पष्ट करा.
ब) ग्रंथालय वार्षिक अहवाल यावर सविस्तर टीप लिहा.
क) ग्रंथालयाच्या व्यवस्थापनातील आकडेवारीची आवश्यकता सांगा.
ड) ग्रंथालय नियमांच्या आवश्यकतेची चर्चा करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (२०)

- अ) ग्रंथालय इमारत
ब) ग्रंथालय समन्वय
क) शालेय ग्रंथालयाचे संघटन
ड) प्रक्रिया-चिठ्ठी
इ) नियतकालीकांची बांधणी
फ) महाविद्यालयीन ग्रंथपालाची निवड प्रक्रिया

* * * *